

[Hartvig Frisch.]

drivelse af den Art fra det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, som jeg ellers synes søger at holde sine Ord dog nogenlunde op ad Virkeligheden.

Hvad angaar det ærede Medlems Paastand vedrørende Stavnsbaandet, som denne Regering skulde fremtvinge ved statsfastsatte Lønninger, var det en meget indviklet og dunkel Tankegang, og jeg tror, at hvis man vil prøve at gaa til Bunden af den, vil man finde Dunkelheden uovervindelig. Om Spørgsmaalet angaaende den Lønkonflikt, vi havde, og den Lockout, vi fik, har jeg udtalt mig, og jeg behøver ikke yderligere at gentage mine Udtalelser, men en Paastand om, at Regeringens Bestræbelser paa dette Omraade fører til Stavnsbaand, har intet som helst med nogen økonomisk Virkelighed at gøre. Ser man paa det Forhold, som man fra en vis Side, særlig fra Proprietærside — jeg nævnte det i mit tidligere Indlæg i Dag —, har villet gøre til Genstand for en stor Agitation, som det imidlertid viste sig, at der ingen Bund var i, staar vi her over for det stik modsatte af, hvad det ærede Medlem siger, idet man nemlig maa ønske en saadan Lovgivning, at det virkelig lykkes at skabe taaleligere Tilstande i Arbejdsforholdene paa Landet, og det synes jeg — ærlig talt gaar i en noget anden Retning end det, det ærede Medlem antydede.

Jeg kan kun glæde mig over de Udtalelser, der blev fremsat af det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen, og jeg maa ønske, at han vil fremture i den Retning. Det skal være en Fornøjelse at se det ærede Medlem paa Valgtribunerne kæmpe imod Landstinget, og vi kan kun ønske, at det ærede Medlem, som ogsaa den højtærede Statsminister udtalte, naar det kommer til Stykket og der skal tages fat paa Kampen mod Kapitalen, vil holde Stand.

Det ærede Medlem Hr. Hans Hansen (Rørby) udtalte sig om sine Oplevelser bag Kulisserne. Jeg ved nok, at det ærede Medlem ogsaa rent bogstaveligt har været bag Kulisserne, nemlig paa Det kongelige Teater, hvor Finansudvalget har aflagt Besøg. Jeg forstod ogsaa, at de Besøg, det ærede Medlem har gjort bag dansk Statsadministrations Kulisser, har virket saaledes, at vi nu faar forkyndt, at Statsadministrationen er

svulmet saaledes op, at der ikke mere eksisterer et Folkestyre. Jeg tror, at det, det ærede Medlem lider af, er, hvad man kunde kalde Administrationskvalme, som vist indtræder meget let det første Aar, man er i Finansudvalget. Det ærede Medlem har kun siddet der i denne Samling, og det er derfor ikke saa underligt, at han endnu har Søsnygen i sig. Men jeg tror, det er lidt forhastet, naar det ærede Medlem deraf vil lave en hel Statsfilosofi og Betragtninger angaaende Folkestyret. Jeg tror, at det ærede Medlem i senere Aar, naar han er blevet langt mere indsigtfuld i disse Materier, vil komme til at smile af sig selv ved Tanken, om denne meget forhastede Slutning.

I øvrigt fremkom det ærede Medlem med Udtalelser om, at ogsaa Fagforeningerne nu havde maattet erfare Planøkonomiens Virkninger, og at det var et Brud paa Fagforeningsmonopolet — saaledes forstod jeg det ærede Medlem. Det ejendommelige var nu, at han lidt længere henne i sin Tale, da han talte om Liberalismen, sagde: Liberalisme er netop det modsatte af Klassekamp. Jeg tror, det ærede Medlem maa se at faa lidt Orden i disse Begreber, for det, som det ærede Medlem i sine Betragtninger angaaende Fagforeninger og Monopoler forstaar ved Ordet Klassekamp, som han bruger ved visse Lejligheder, er lige akkurat det, der hører sammen med Liberalismen og Liberalismens Aarhundrede. Mon ikke der er lidt der, der skal overvejes lidt nøjere, ærede Medlem, naar man vil angribe Planøkonomien og saa pludselig ud derfra kommer til, at Liberalisme er det modsatte af Klassekamp? Der har aldrig været en Periode i Europas Historie, hvor netop Klassekampen, tvunget af Liberalismens System, har været saa bitter, saa haard, har ført til saadanne Konsekvenser som i Liberalismens Aarhundrede. (*Gregersen: Manchester!*). Ja, hele Manchester-Teorien fører jo til det.

Jeg vil gerne ved denne Lejlighed gøre en Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Vanggaard, som udtalte, at jeg var ved at bakke ud af min Tale i Esbjerg. Jeg kan ikke se, at jeg har bakket ud af noget vedrørende min Tale; jeg staar aldeles ved den Tale, jeg har holdt. Men jeg gjorde nogle Bemærkninger angaaende Modenheden her i